

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
за результатами проведення первинної акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми «Гідрологія»
зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим(магістерським) рівнем вищої освіти
у Дніпровському національному університету імені Олеся Гончара

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», первинну акредитаційну експертизу освітньо-професійної програми «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара та наказом МОНУ від 07.12.2017 р. № 390-л про проведення акредитаційної експертизи у період з 18 грудня 2017 р. по 20 грудня 2017 р. проводила експертна комісія у складі:

Голова комісії:

Хільчевський

Валентин Кирилович – завідувач кафедри гідрології та гідроекології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор географічних наук, професор.

Член експертної комісії:

Шакірманова

Жаннетта Рашидівна – завідувач кафедри гідрології суші Одеського державного екологічного університету, доктор географічних наук, професор.

Під час проведення первинної акредитаційної експертизи безпосередньо на місці було перевірено достовірність інформації, поданої до МОН України навчальним закладом разом із заявою про акредитацію; відповідність установленим законодавством вимогам щодо кадрового, матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення магістерської програми; відповідність наявних умов проведення освітньої діяльності державним акредитаційним та ліцензійним вимогам щодо підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Під час проведення експертизи були перевірені оригінали наступних матеріалів та документів:

1. Статут Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, прийнятий конференцією трудового колективу університету 16.03.2017 р., протокол №1, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 11.04.2017р. № 1004.
2. Виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (від 17.08.2017р.).
3. Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (від 23.08.2017р. №23074254).
4. Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти Дніпровським національним університетом імені Олеся Гончара станом на 09.11.2017 р.
5. Копії документів, що засвідчують право власності, оперативного управління чи користування основними засобами для здійснення навчально-виховного процесу на строк, необхідний для завершення надання послуги.
6. Документи про відповідність приміщень закладу та його матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, а також нормам з охорони праці.

Голова експертної комісії

В.К. Хільчевський

7. Звіт з самоаналізу на 299 аркушах.

Ідентичність матеріалів представленої акредитаційної справи та тих, які перебувають у Міністерстві освіти і науки України, гарантована керівництвом Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

За результатами проведеної роботи комісія встановила наступне:

**1. Загальна характеристика
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара**

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара – правонаступник Катеринославського університету (1918), Дніпропетровського (Катеринославського) державного університету (1919).

Перша спроба заснування університету в Катеринославі була зроблена ще наприкінці XVIII ст. Але практично ця ідея була реалізована влітку 1918 року, коли було створено Катеринославський університет у складі чотирьох факультетів: історико-філологічного, юридичного, медичного і фізико-математичного.

У 1920 році в зв'язку з реорганізацією освітньої системи України на базі Катеринославського університету був створений Інститут народної освіти, який проіснував до відновлення університетської мережі в республіці на початку 1933 року.

Дніпровський університет є класичним вищим навчальним закладом державної форми власності та підпорядковується Міністерству освіти і науки України.

Відповідно до Указу Президента України (від 11.09.2000 № 1059/2000) університет має статус національного державного вищого навчального закладу. У червні 2008 року розпорядженням Кабінету Міністрів України (від 25.06.2008 № 884-р) університету присвоєно ім'я Олеся Гончара.

У 2017 році Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара перейменовано у Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара відповідно до наказу МОНУ від 27.02.2017р. № 317.

Ректор Дніпровського національного університету – Поляков Микола Вікторович. Має вищу освіту за спеціальністю “Гідроаеромеханіка”, доктор фізико-математичних наук, професор, член-кореспондент НАН України, заслужений діяч науки і техніки України.

За час існування в університеті підготовлено понад 150 тисяч фахівців, без яких важко уявити будь-яку сферу суспільного життя в Україні. Добре знають їх і у ближньому та дальньому зарубіжжі.

Випускники університету очолюють державні інститути, освітні та наукові структури, виробничі об'єднання, культурні центри, засоби масової інформації. Найбільш відомі серед них – Л.Д.Кучма (Президент України 1994-2005 рр.), Ю.В. Тимошенко (Прем'єр Міністр України 2005, 2007-2010 рр.), письменники О.Т.Гончар і П.А.Загребельний, керівники і творці ракетно-космічних систем Ю.С.Алексєєв, С.М.Конюхов, В.А.Січовий, В.Г.Команов, академіки В.П.Шевченко, В.П.Горбулін, П.П.Ширшов, Г.М.Савін, І.М.Халатников, О.М.Трубачов, В.В.Пилипенко та багато інших.

Університет сьогодні – це багатогалузсвий навчально-науковий комплекс, де функціонують 16 факультетів, 3 навчально-методичних центри, аспірантура й докторантура, 3 науково-дослідних інститути, 86 кафедр (80 – випускові), на яких працюють близько 1500 науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників, у тому числі майже 170 докторів наук, професорів і понад 650 кандидатів наук, доцентів.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

До структури університету, як головної установи, входять також 5 коледжів (педагогічний, ракетно-космічного машинобудування, машинобудівний, економіки та бізнесу, Жовтоводський промисловий) та при ньому – два ліцеї (обласний фізико-математичний та інформаційних технологій).

В університеті навчається понад 11 тисяч студентів за найсучаснішими спеціальностями (61 спеціальність за ступенем «бакалавр» і 51 – за ступенем «магістр»), а також іноземні студенти та аспіранти з багатьох країн світу. Навчально-виховний і науковий процес в університеті забезпечується на рівні кращих вітчизняних та світових стандартів.

Завдяки зусиллям провідних науковців та професорсько-викладацького корпусу в університеті створені й успішно розвиваються широко відомі наукові школи в галузі математики, механіки, радіофізики та радіоселектроніки, ракетно-космічної техніки, нейрокібернетики, біотехнології, неорганічної хімії, геології та гідрології, історіографії та джерелознавства, історії України, археології, германістики, літературо- та мовознавства тощо. Здобутки вчених університету відзначені численними державними та галузевими нагородами, преміями, грантами зарубіжних науково-освітніх установ.

Спектр наукових досліджень Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара, як класичного університету, охоплює всі пріоритетні напрями розвитку науки й техніки України. Тут щорічно видається більше двох десятків монографій, понад 2000 наукових статей та до 300 підручників і навчальних посібників. Патентний фонд винахідників налічує майже 1700 патентів та авторських свідоцтв, і кожного року поповнюється десятками нових винаходів. У різних формах наукової діяльності беруть участь більше 4000 студентів. Щорічно вони публікують 600-700 статей, отримують численні нагороди на різних конкурсах, олімпіадах.

Міжнародна співпраця університету здійснюється також в рамках двосторонніх угод з відомими університетами і науковими центрами Європи, Америки і Азії. Всього укладено і діє понад 100 угод про міжнародне співробітництво університету. Дніпровський національний університет є регіональним лідером з виконання проектів «TEMPUS/TACIS» під егідою Європейського Союзу.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара здійснює освітню діяльність відповідно до вимог Конституції України, Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту». Документи, що забезпечують правові основи діяльності навчального закладу є в наявності – Відомості щодо здійснення освітньої діяльності ДНУ (наказ МОН України «Про переоформлення ліцензій» від 06.07.2017 р. №.141-л).

На офіційному веб-сайті університету розміщено основну інформацію про діяльність університету, представлено достовірні відомості про освітньо-наукову роботу кафедр, склад науково-педагогічних працівників, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактну інформацію.

Загальні показники розвитку ДНУ наведені у табл. 1.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Таблиця 1. Загальна характеристика Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		Денна (очна) форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	11905	
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- молодший спеціаліст (осіб)		
	- бакалавр (осіб)	5420	
	- спеціаліст (осіб)	3575	
	- магістр (осіб)	2910	
	Кількість студентів, курсантів, слухачів разом: на 01.11.2017	10392	
2.	у т.ч. за формами навчання:		
	- денна (очна) (осіб)	8399	
	- вечірня (осіб)	164	
	- заочна, дистанційна (осіб)		1829
	Кількість навчальних груп (одиниць)	454	124
3.	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць):		
	- згідно Переліку спеціальностей від 27.08.2010р;	62	14
	- згідно Переліку спеціальностей від 29.04.2015р..	113	47
4.	у т.ч. за освітніми ступенями /освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	Згідно Переліку спеціальностей від 27.08.2010р.		
	- бакалавр (одиниць)	62	14
	- спеціаліст (одиниць)		
	- магістр (одиниць)		
	Згідно Переліку спеціальностей від 29.04.2015р.		
	- бакалавр (одиниць)	59	20
	- спеціаліст (одиниць)	5	
	- магістр (одиниць)	49	
	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)		85
5.	з них випускових (одиниць):		79
	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)		16
6.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	222752,09	
7.	з них:		
	- власні (кв. м)	222752,09	
	- орендовані (кв. м)		
	Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)		2483,1
8.	Інше		

Ректор
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, проф.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Таблиця 2. Забезпечення приміщеннями навчального призначення та іншими приміщеннями

Найменування приміщення	Площа приміщень (кв. метрів)			
	усього	у тому числі		
		власних	орендованих	зданих в оренду
1. Навчальні приміщення, усього у тому числі:	48813,44	48813,44	-	-
приміщення для занять студентів, курсантів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо)	40389,54	40389,54	-	-
комп'ютерні лабораторії	5287,5	5287,5	-	-
спортивні зали	3136,4	3136,4	-	-
2. Приміщення для науково-педагогічних (педагогічних) працівників	18524,85	18524,85	-	-
3. Службові приміщення (без гуртожитків)	60872,59	60872,59	-	-
4. Бібліотека	14111,5	14111,5	-	-
у тому числі читальні зали	3147,2	3147,2	-	-
5. Гуртожитки	46522,7	46522,7	-	-
6. Їдальні, буфети	3215,16	3215,16	-	-
7. Профілакторії, бази відпочинку	-	-	-	-
8. Медичні пункти	23,9	23,9	-	-
9. Інші	9132,96	9132,96	-	2483,1

Таблиця 3. Інформація про соціальну інфраструктуру

Найменування об'єкта соціальної інфраструктури (показника, нормативу)		Кількість	Площа (кв. метрів)
1.	Гуртожитки для студентів	8	46522,7
2.	Житлова площа на одного студента у гуртожитку	-	6,0
3.	Їдальні та буфети	12	3215,16
4.	Кількість студентів на одне місце в їдальнях і буфетах	2	-
5.	Актові зали	8	1388,6
6.	Спортивні зали	4	3136,4
7.	Плавальні басейни	1	1250
8.	Інші спортивні споруди:		
	стадіони	1	15750
	спортивні майданчики	3	14835
	корти	-	-
	тощо	-	-
9.	Студентський палац (клуб)	1	6917,4
10.	Інші	-	-

Ректор
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, проф.

М.В. Поляков

М.В. Поляков

Голова експертної комісії

В.К. Хільчевський

В.К. Хільчевський

Виpusковою кафедрою з підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю є кафедра гідрометеорології і геоекології, яка створена наказом ректора університету від 10 грудня 2008 р. № 901 і входить до складу геолого-географічного факультету. Кафедра здійснює свою освітню діяльність на підставі наказу МОН від 14.04.2015р. № 553л.

Підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю здійснюється у відповідності до затверджених Вченою радою освітньо-професійної програми та навчального плану, розробленого на її основі. Дисципліни викладаються відповідними кафедрами університету із залученням висококваліфікованих спеціалістів. Викладання дисципліни за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється науково-педагогічними працівниками кафедр гідрометеорології і геоекології, фізичної та економічної географії, геології та гідрогеології, геолого-географічного факультету та кафедрами безпеки життєдіяльності, педагогіки та корекційної освіти.

До складу науково-педагогічних кадрів кафедри гідрометеорології і геоекології входять: завідувач кафедрою, кандидат біологічних наук, доцент Сердюк С.М., доктор географічних наук, професор Шерстюк Н.П., кандидат технічних наук, доцент Луньова О.В., кандидат біологічних наук, доцент Доценко Л.В., кандидат географічних наук Довганенко Д.О., кандидат географічних наук, доцент Горб А.С. Протягом 2012 – 2017 років всі викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації.

Завідувачем випускової кафедри гідрометеорології і геоекології є кандидат біологічних наук, доцент Сердюк Світлана Миколаївна. Вона народилася у 1977 році. Закінчила у 1999 р. геолого-географічний факультет Дніпропетровського державного університету за спеціальністю «Екологія» з відзнакою. Захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата біологічних наук за спеціальністю 03.00.16 – «Екологія» (тема дисертації: «Екологічна оцінка забруднення важкими металами урбанізованих територій Дніпропетровсько-Дніпродзержинської агломерації»). У 2007 р. отримала вчене звання доцента кафедри геоекології та раціонального природокористування.

Сердюк С.М. демонструє високий рівень фахової підготовки, педагогічної майстерності. Має значну кількість наукових та науково-методичних публікацій (більше 100, у тому числі дві монографії (у співавторстві)). Здійснює керівництво підготовкою аспірантів. Завідувач кафедри гідрометеорології і геоекології, незважаючи на невідповідність наукової спеціальності за науковим ступенем (канд.біол.наук) освітній спеціальності 103 Науки про Землю, є висококваліфікованим професіоналом в галузі гідрології та геоекології, має вчене звання та достатню кількість публікацій, монографію, навчально-методичних робіт з гідроекології, гідрології, гідрохімії. Неодноразово проходила стажування в установах гідрометеорологічного профілю.

В якості завідувача кафедрою гідрометеорології і геоекології першочергову увагу приділила оптимізації профорієнтаційної роботи та підвищенню якості навчального процесу. Неодноразово проводила студентські конференції, методичні семінари, приймала участь VI Всеукраїнській науковій конференції з міжнародною участю «Проблеми гідрології, гідрохімії, гідроекології» на базі кафедри гідрометеорології і геоекології.

Сердюк С.М. є членом редакційної колегії збірників матеріалів Міжнародних наукових конференцій студентів і аспірантів «Географія, Геоекологія, Геологія: досвід наукових досліджень».

Висновок: Перевіривши наявність та достовірність документів, що забезпечують правові основи діяльності ДНУ, експертна комісія зазначає, що Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара є сучасним навчальним закладом, де здійснюється освітній процес згідно Ліцензійних та акредитаційних вимог провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Вважаємо, що освітня діяльність за освітньо-професійною програмою

Голова експертної комісії

В.К.Хильчевський

«Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у даному ВНЗ є доцільною.

2. Формування контингенту студентів

В Університеті освітня діяльність здійснюється на підставі Статуту та положень, затверджених Вченою радою, зокрема «Положення про організацію освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара», яке затверджено Вченою радою 26.10.17 р. протокол №4 та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти у ДНУ», яке схвалено Вченою радою від 23.11.17 р. протокол №5 (наказ ректора від 29.11.17 р. № 317). Прийом на навчання здійснюється відповідно до «Правил прийому до Дніпровського національного університету ім. Олеся Гончара», який щорічно затверджується ректором Університету та погоджується в установленому порядку першим заступником Міністра освіти і науки України.

Необхідною вимогою до рівня освіти осіб, що можуть розпочати навчання за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівні є наявність ступеня бакалавра або ОКР спеціаліста.

Вступ на освітньо-професійну програму «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється на конкурсній основі. Показники формування контингенту студентів у 2016/2017 навчальному році склали 5 осіб, з них: 5 осіб за держзамовленням. Фактичний випуск магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у 2018 році за денною формою навчання буде 5 осіб (з терміном навчання 1 рік 5 місяців).

Повні данні щодо контингенту студентів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти наведено у таблиці 4.

Висновок: Експертна комісія зазначає, що в ДНУ проводиться активна профорієнтаційна робота. За два роки набору на 1 бюджетне місце денної форми навчання магістра за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти приходилася 1 заява. Таким чином, державне замовлення прийому виконано повністю.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Таблиця 4. Показники формування контингенту студентів та динаміка його змін за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю

№ п/п	Показник	2015р.	2016 р.	2017р.
1	2	3	4	5
1.	Ліцензований обсяг підготовки: • денна форма (ОКР магістр)	-	20	20
2.	Прийнято на навчання за другим магістерським рівнем, всього (осіб) • денна форма в т.ч. за держзамовленням: • нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою • таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію • зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	- - - - -	5 5 2 - -	7 7 - - -
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання • денна	-	5	7
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення • денна	-	1	1
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на • денну форму	-	-	-

Ректор
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, проф.

Handwritten signature of M.V. Polyakov

М.В.Поляков

Голова експертної комісії

Handwritten signature of V.K. Khilchevskiy

В.К.Хільчевський

3. Зміст підготовки фахівців

Підготовка здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю здійснюється згідно освітньо-професійної програми «Гідрологія», яка затверджена рішенням Вченої ради ДНУ від 01 липня 2016 року, протокол №13. На випусковій кафедрі гідрометеорології і геоєкології є у наявності затверджений в установленому порядку навчальний план та пояснювальна записка до нього.

Освітньо-професійна програма «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відображає розподіл змісту за циклами підготовки, навчальними дисциплінами й практиками та перелік сформованих компетентностей та програмних результатів навчання, які демонструють випускники під час атестації після успішного завершення теоретичної та практичної підготовки за програмою.

Співвідношення обов'язкових дисциплін, дисциплін за вибором, а також співвідношення годин, які відводяться на спеціальну (фахову) підготовку складає:

цикл загальної підготовки – 330 годин або 11,0 кредитів ЄКТС.

цикл професійної підготовки – 2370 годин або 79,0 кредитів ЄКТС.

за обов'язковою частиною – 1350 годин або 45,0 кредитів ЄКТС;

за вибірковою частиною – 1350 годин або 45,0 кредитів ЄКТС;

у т.ч. за самостійним вибором факультету 630 годин або 21,0 кредит ЄКТС;

та вільним вибором студента – 720 годин або 24,0 кредити ЄКТС.

Загальна кількість кредитів ЄКТС – 90.

Усі дисципліни, що передбачені освітньо-професійною програмою, забезпечені навчально-методичними комплексами дисциплін (НМКД), які включають програму навчальної дисципліни, робочу навчальну програму дисципліни, рейтингову систему оцінювання знань, контрольні питання, перелік завдань до виконання практичних (лабораторних) робіт, опорний конспект лекцій, інструкції з лабораторних робіт або типові задачі для практичних робіт, а також навчально-методичні матеріали для індивідуальної та самостійної роботи студентів. Робочі навчальні програми дисциплін щорічно коригуються відповідно до змін сучасної елементної бази та інформаційного забезпечення й узгоджуються з навчально-методичною комісією зі спеціальності 103 Науки про Землю, затверджуються проректором з науково-педагогічної роботи на початку навчального року.

На кафедрі гідрометеорології і геоєкології студенти через мережу Інтернет мають доступ до електронних посібників і методичних розробок кафедри.

Висновок: зміст освітньо-професійної програми «Гідрологія» підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 103 Науки про Землю, затвердженої згідно установленого порядку, повністю відповідає Ліцензійним та акредитаційним вимогам щодо провадження освітньої у сфері вищої освіти.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Планування і контроль навчально-виховного процесу здійснює деканат геолого-географічного факультету.

Розклад занять, перелік екзаменів і заліків, графік екзаменаційної сесії розроблені деканатом геолого-географічного факультету, затверджені ректором ДНУ і розміщені на доступному місці для студентів і викладачів у навчальному корпусі.

В основному заняття проводяться в навчальному корпусі № 2. Лабораторні роботи професійно-орієнтованих дисциплін проводяться у відповідних лабораторіях. Усі лабораторні роботи забезпечені інструкціями. До 40 % лабораторних робіт виконуються на ПК у спеціалізованих лабораторіях.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Виpusковою кафедрою гідрометеорології і геоекології розроблена структура рейтингової системи оцінювання знань за усіма дисциплінами, які викладаються. Наявний графік контролю засвоєння знань, поточний контроль знань здійснюється при виконанні контрольних-модульних робіт, при захисті практичних (лабораторних) робіт, захисті аналітичних оглядів, розрахункових робіт, а також шляхом опитування на практичних і семінарських заняттях.

Дисципліни, за якими навчальним планом передбачений екзамен, забезпечені базою тестових завдань та відкритих питань. У склад НМКД входять комплексні контрольні роботи (ККР), які використовуються при перевірці залишкових знань студентів у вигляді щорічних контрольних робіт.

Переддипломна та асистентська практики забезпечені програмами і методичними матеріалами. Базою переддипломної практики є Дніпровський регіональний центр з гідрометеорології.

Написання дипломних робіт підкріплено методичним матеріалом, який розроблений викладачами кафедри. Тематика магістерських робіт відображає сучасні тенденції в гідрології, гідрохімії та гідроекології.

Всі дисципліни з загальної та професійної підготовки студентів повністю (100 %) забезпечені навчальними підручниками, посібниками і фаховими виданнями, які знаходяться в бібліотеці ДНУ, бібліотеці ГГФ, а також власними розробками кафедри гідрометеорології і геоекології.

Науково-педагогічні працівники кафедри постійно вдосконалюють роботу з оновлення навчально-методичного забезпечення навчального процесу власними методичними напрацюваннями. У період з 2014 по 2017 рр. викладачами кафедри гідрометеорології і геоекології було опубліковано 8 праць навчально-методичного характеру та 2 монографії для забезпечення підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія», а саме:

1. Гідрометеорологічні аспекти техногенного впливу на довкілля Дніпропетровської області. Монографія, автори - Горб А.С., Довганенко Д.О., Доценко Л.В., Сердюк С.М., Осадча Л.І., Шерстюк Н.П.
2. Біологічне різноманіття України. Дніпропетровська область. Ґрунти. Метали в ґрунтах/ Монографія, автори - Цветкова Н.М., Пахомов О.Є., Сердюк С.М., Якуба М.С.
3. Методичні рекомендації до написання та оформлення курсових та дипломних робіт за спеціальністю 103 «Науки про Землю», автори - Довганенко Д.О., Сердюк С.М.
4. Методичні вказівки з організації та проходження переддипломної та асистентської практики для магістрів спеціальності 103 «Науки про Землю», автори - Сердюк С.М., Довганенко Д.О., Луцьова О.В., Михайлова О.М.
5. Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з дисципліни «Водогосподарчі розрахунки», автори - Шерстюк Н.П., Довганенко Д.О.
6. Практикум з курсу «Гідроекологія», автори - Доценко Л.В., Михайлова О.М.
7. Методичні рекомендації з оцінки якості води для господарсько-питного та культурно-побутового використання, автори - Доценко Л.В., Сібуль Т.В., Шерстюк Н.П.
8. Методичні вказівки до виконання практичної та самостійної роботи з дисципліни «Водні ресурси України» для студентів геолого-географічного факультету ДНУ ім. О.Гончара денної та заочної форми навчання, автори - Луцьова О.В., Сердюк С.М., Довганенко Д.О.
9. Посібник до вивчення курсу «Мінеральні води України», автор - Шерстюк Н.П.
10. Методичні вказівки до виконання практичних робіт з дисципліни «Моніторинг поверхневих вод», автори - Сердюк С.М., Довганенко Д.О., Луцьова О.В., Рещетняк Д.С.

Висновок: освітній процес з підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю на кафедрі гідрометеорології і геоскології ДНУ проводиться згідно затверджених навчальних планів, графіків роботи та програм з кожної дисципліни. Методичне забезпечення освітнього процесу відповідає Ліцензійним та акредитаційним вимогам, в тому числі: всі види занять за дисциплінами навчального плану забезпечені навчально-методичними матеріалами відповідно до чинних нормативів. Бібліотечний фонд університету, факультету і кафедри в повній мірі забезпечує потребу студентів у науково-методичній літературі, фахових і періодичних виданнях, електронних інформаційних засобах і відповідає чинним нормативам.

5. Кадрове забезпечення освітньої діяльності

Експертна комісія безпосередньо в навчальному закладі ознайомила з наказами по особовому складу про призначення науково-педагогічних працівників на посади, перевірила наявність трудових книжок, дипломів про базову вищу освіту, дипломів про науковий ступінь та атестати про присвоєння вченого звання в особових справах науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітню діяльність за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю, а також проаналізувала документи про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників. На підставі проведеної експертизи комісія зробила висновки про достовірність наведених даних у самоаналізі.

Навчання здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти здійснюється на базі кафедри гідрометеорології і геоекології геолого-географічного факультету (декан, д-р географ. наук проф. П.П. Шерстюк), яка є випускаючою кафедрою за спеціальністю 103 Науки про Землю, освітньо-професійна програма «Гідрологія».

Завідувач випускаючою кафедрою – кандидат біологічних наук, доцент Сердюк С.М. - фахівець з питань охорони довкілля техногенно-урбанізованих територій Придніпровського регіону. Стаж науково-педагогічної роботи понад 15 років. З 2016 р. працює завідувачем кафедри гідрометеорології і геоекології. Має значну кількість наукових та науково-методичних публікацій (більше 100, у тому числі дві монографії (у співавторстві).

Всі науково-педагогічні працівники, які залучені до процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю є фахівцями за відповідними (спорідненими) науковими спеціальностями, що визначаються дипломом про освіту, науковим ступенем, вченим званням та досвідом багаторічної практичної роботи в університеті (вищих навчальних закладах). Вони мають наукові праці з дисциплін, що викладають. Рівень наукової та професійної активності відповідає не менше трьом умовам пункту № 5 приміток додатка 12 до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти. Відсоток професіоналів з досвідом дослідницької та управлінської роботи за фахом, що забезпечує формування професійних компетентностей у випускників за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» складає 36,5%, що відповідає чинним нормативам. Це дає підстави вважати, що усі науково-педагогічні працівники мають можливість професійно забезпечити якісне викладання дисциплін відповідно змісту освітньо-професійної програми «Гідрологія», що акредитується.

Серед 10 викладачів, які забезпечують викладання дисциплін за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти – 3 доктори наук, 7 кандидатів наук. Частка науково-педагогічних працівників з науковим ступенем доктора наук або вченим званням професора, що забезпечують викладання лекційних годин за освітньою програмою, складає 32,5% (при нормативі 25%).

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Висновок: завідувач та кадровий склад кафедри гідрометеорології і геоєкології, які здійснюють підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти є збалансованим, їхня наукова та педагогічна кваліфікація відповідає Ліцензійним та акредитаційним вимогам. Підвищення кваліфікації викладачів кафедри гідрометеорології і геоєкології здійснюється згідно з Наказу МОН України від 24.01.2013 № 48 Про затвердження Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів.

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

У Дніпровському національному університеті ім. Олеся Гончара створена матеріально-технічна база для підготовки магістрів, яка відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Дані з матеріально-технічного забезпечення спеціальності 103 Науки про Землю за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» на другому (магістерському) рівні наведені у шостому розділі акредитаційної справи «Матеріально-технічне забезпечення».

Навчальні приміщення ДНУ відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки та охорони праці, що підтверджується відповідними довідками. Санітарно-технічний стан приміщень задовільний.

Кафедра гідрометеорології і геоєкології відповідно до Ліцензійних та акредитаційних умов провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти має необхідне технічне обладнання, достатньо укомплектована персональними комп'ютерами (21 од.), мультимедійним обладнанням (2 од.), телевізором (1 од.), відеоплеєром (1 од.). Наявна база використовується для здійснення високоякісного освітнього процесу та виконання наукових досліджень студентами, а також для навчально-методичної та наукової роботи викладачів. Крім того, студенти, які проходять підготовку за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, мають змогу працювати на сучасних приладах та обладнанні у лабораторіях Науково-дослідного інституту геології. Наявна єдина локальна мережа дозволяє здійснювати доступ до Інтернету та e-mail з робочих та навчальних місць. У навчальному процесі застосовується виключно ліцензійне програмне забезпечення, зокрема вільно доступні програмні продукти, текстові, таблиці, графічні процесори та багато іншого.

Всі іногородні студенти забезпечені місцями в гуртожитку ДНУ № 5 (забезпеченість 100 %).

Медичне обслуговування здійснює поліклінічне відділення № 2 ДНУ міської лікарні № 18. В ДНУ є в наявності палац спорту з басейном та ігровими залами для тренувань та палац культури студентів, який використовується для проведення науково-практичних конференцій та культурно-масових заходів.

Таким чином, технічні засоби навчання та навчальне устаткування є достатнім для проведення усіх видів занять за навчальним планом підготовки магістрів за спеціальністю 103 Науки про Землю, освітньо-професійна програма «Гідрологія», а матеріально-технічне забезпечення навчального процесу за всіма параметрами відповідає чинним нормативам.

Висновок: здійснений експертною комісією аналіз перевірки матеріально-технічної бази корпусу №2 ДНУ дозволяє зробити висновок про відповідність стану приміщень та бібліотеки, аудиторій, лабораторій санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки та охорони праці, Ліцензійним та акредитаційним вимогам.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

7. Інформаційне забезпечення освітньої діяльності

Найбільша у регіоні бібліотека у Дніпровському національному університеті ім. Олесея Гончара у достатній мірі забезпечує освітній процес підручниками та іншою навчальною літературою. Навчальний процес також забезпечується факультетською бібліотечною, яка розташована як і факультет у корпусі № 2. Забезпеченість навчальною літературою становить 100 %.

Кафедра має власні навчальні, навчально-методичні матеріали, як у друкованому вигляді, так і на електронних носіях. Таким чином зазначимо, що фонд літератури у бібліотеці за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти достатній.

Висновок: аналіз інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти свідчить про те, що студенти мають повноцінне та доступне інформаційне забезпечення, що відповідає Ліцензійним та акредитаційним вимогам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти.

8. Якість підготовки і використання випускників

Контроль за якістю підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю має систематичний та плановий характер.

Для оцінки якості підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю розроблені пакети завдань комплексних контрольних робіт (ККР) з кожної дисципліни та система критеріїв оцінювання знань і вмінь студентів. До кожного варіанту ККР увійшли теоретичні і практичні питання. Зміст завдань надав змогу виявити знання здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти з усіх розділів дисципліни, що підлягають самоаналізу. Запропоновані варіанти завдань є рівнозначними за складністю. Критерії оцінювання знань диференційовано, вони методично обґрунтовані й надають можливість об'єктивно оцінити рівень знань здобувачів вищої освіти. Загалом завдання до ККР орієнтовано на вимоги освітньо-професійної програми і перевіряють набуття студентами визначених в ОПП компетентностей. Вони відповідають вимогам, що висуваються до акредитації освітньо-професійної програми «Гідрологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 103 Науки про Землю. З метою оцінки якості знань випускників було проведено ККР вибірково з дисциплін циклу загальної підготовки (Цивільний захист, Педагогіка та психологія вищої школи, Методологія та організація наукових досліджень, Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі) та циклу професійної підготовки (Гідроекологія, Водні ресурси України). Аналіз результатів ККР з усіх циклів показав абсолютну успішність студентів (100%). Якість успішності також характеризується високими показниками і становить 95 % у циклі загальної підготовки та 100 % у циклі професійної підготовки (табл. 5).

Експертною комісією для оцінювання об'єктивності самоаналізу оцінки залишкових знань було обрано для перевірки дисципліни з двох циклів: загальної підготовки та професійної підготовки. Експертною комісією були оцінені результати виконання ККР з дисциплін Методологія та організація наукових досліджень, Водні ресурси України серед студентів групи ГМ-16м-01 за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Контрольний зріз знань, проведений у період акредитаційної експертизи з 18.12.17 р. по 20.12.17 р. свідчить про високий рівень підготовки студентів з вище зазначених дисциплін.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Абсолютна успішність за результатами написання ККР з дисципліни *Методологія та організація наукових досліджень* склала 100%, що повністю співпадає з матеріалами самоаналізу. Якість успішності – 100%, як і в самоаналізі. Розбіжності між самоаналізом та експертною оцінкою залишкових знань з дисципліни *Водні ресурси України* також не виявлено. Відсоток слухачів, що взяли участь у виконанні ККР становить 100%. Слід зазначити, що при виконанні ККР мали місце окремі помилки. Іноді деякі студенти не навели приклади. В цілому, експертна комісія прийшла до висновку, що всі показники абсолютної успішності та якості успішності знаходяться в межах нормативу.

Результати ККР, проведених у період акредитаційної експертизи та звіту з самоаналізу наведені в таблиці 6. Дані про порівняння самоаналізу та експертної оцінки залишкових знань студентів наведені у таблиці 7.

Також були перевірені матеріали проходження студентами асистентської та переддипломної практик. Звіти з практик відповідають вимогам та нормативним показникам щодо їх виконання. Розбіжностей між оцінками керівників практики та експертною комісією не виявлено.

Дипломні роботи виконуються на базі матеріалів, які зібрані студентами під час проходження переддипломної практики.

Результати захисту дипломних робіт відсутні, оскільки перший випуск групи ГМ-16м-01 за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відбудеться у січні 2018 року.

Студенти приймають участь у науковій роботі кафедри, статті й тези їхніх виступів публікуються в збірниках наукових праць, матеріалах міжнародних та всеукраїнських конференцій.

Якість підготовки магістрів за спеціальністю 103 Науки про Землю, освітньо-професійна програма «Гідрологія» відповідає вимогам акредитації.

Дані, наведені в звіті самоаналізу, відповідають реальному стану.

Висновки: Здійснений експертною комісією аналіз ККР, перевірки матеріалів практик, дозволяє зробити висновки: студенти засвоїли програмний матеріал, виявили достатній рівень теоретичних знань і практичних навичок в обсязі, передбаченому навчальними програмами, вміють використовувати довідкову та нормативну літературу, самостійно вирішувати практичні та теоретичні проблемні питання. Вважаємо, що показники успішності випускників, що навчалися за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю за другим (магістерським) рівнем вищої освіти відповідають Ліцензійним та акредитаційним вимогам.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Таблиця 5. Результати виконання комплексних контрольних робіт (самоаналіз) студентами групи ГМ-16м -01 за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю

№	Назва дисципліни	Кількість студентів	Одержали оцінки при самоаналізі (кількість, %)								Успішність, %	Якість, %
			Кількість «5»	%	Кількість «4»	%	Кількість «3»	%	Кількість «2»	%		
Цикл загальної підготовки												
1.	Цивільний захист	5	3	60	2	40	0	0	0	0	100	100
2.	Педагогіка та психологія вищої школи	5	2	40	2	40	1	20	0	0	100	80
3.	Методологія та організація наукових досліджень	5	2	40	3	60	0	0	0	0	100	100
4.	Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	5	2	40	3	60	0	0	0	0	100	100
Всього		5	2	45	2	50	1	5	0	0	100	95
Цикл фундаментальної підготовки												
Цикл професійної підготовки												
5.	Гідроекологія	5	4	80	1	20	0	0	0	0	100	100
6.	Водні ресурси України	5	2	40	3	60	0	0	0	0	100	100
Всього		5	3	60	2	40	0	0	0	0	100	100

Таблиця 6. Графік проведення та результати комплексних контрольних робіт, проведених у період акредитаційної експертизи (18.12.17р. – 20.12.17р.) зі студентами групи ГМ-16м -01

№	Назва дисципліни	Дата проведення	Кількість студентів	Одержали оцінки при експертизі (кількість, %)								Успішність, %	Якість, %
				Кількість «5»	%	Кількість «4»	%	Кількість «3»	%	Кількість «2»	%		
Цикл загальної підготовки													
1.	Методологія та організація наукових досліджень	19.12	5	2	40	3	60	0	0	0	0	100	100
Цикл фундаментальної підготовки													
Цикл професійної підготовки													
2.	Водні ресурси України	18.12	5	2	40	3	60	0	0	0	0	100	100

Ректор
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, проф.

М.В.Поляков

М.В.Поляков

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

В.К.Хільчевський

Таблиця 7. Графік проведення комплексних контрольних робіт у період акредитаційної експертизи з 18.12.17 р. – 20.12.17р. зі студентами групи ІМ-16м -01

Спеціальність	Курс	Група	Назва дисципліни, цикл підготовки	Викладач	Дата	Місце проведення	Час проведення
103 Науки про Землю Освітньо-професійна програма «Гідрологія»	6м	Цикл загальної підготовки					
		ГМ-16м-01	Методологія та організація наукових досліджень	проф. Шерстюк Н.П.	19.12.17	2/18-а	9.00-11.00
		Цикл фундаментальної підготовки					
		Цикл професійної підготовки					
		ГМ-16м-01	Водні ресурси України	доц. Луньова О.В.	18.12.17	2/18-а	9.00-11.00

Ректор
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, проф.

[Handwritten signature]

М.В. Поляков

Голова експертної комісії:
доктор географічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

[Handwritten signature]

В.К. Хільчевський

Експерт:
доктор географічних наук, професор

[Handwritten signature]

Ж.Р. Шакірманова

Голова експертної комісії

[Handwritten signature]

В.К.Хільчевський

Таблиця 8. Порівняння самоаналізу та експертної оцінки залишкових знань студентів групи ГМ-16м -01

№ з/п	Назва дисципліни		Одержали оцінки при самоаналізі та експертизі (кількість/%)				Успішність, %	Якість, %
			«5»	«4»	«3»	«2»		
Цикл загальної підготовки								
1.	Цивільний захист	самоаналіз	3/60	2/40	0/0	0/0	100	100
		експертиза	-	-	-	-	-	-
2.	Педагогіка та психологія вищої школи	самоаналіз	2/40	2/40	1/20	0/0	100	80
		експертиза	-	-	-	-	-	-
3.	Методологія та організація наукових досліджень	самоаналіз	2/40	3/60	0/0	0/0	100	100
		експертиза	2/40	3/60	0/0	0/0	100	100
4.	Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі	самоаналіз	5/100	0/0	0/0	0/0	100	100
		експертиза	-	-	-	-	-	-
Цикл фундаментальної підготовки								
Цикл професійної підготовки								
5.	Водні ресурси України	самоаналіз	2/40	3/60	0/0	0/0	100	100
		експертиза	2/40	3/60	0/0	0/0	100	100
6.	Гідроекологія	самоаналіз	5/100	0	0	0	100	100
		експертиза	-	-	-	-	-	-

Ректор
Дніпровського національного університету
імені Олеся Гончара, проф.

Голова експертної комісії:
доктор географічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

М.В. Поляков
М.В. Поляков

Експерт:
доктор географічних наук, професор

В.К. Хільчевський
В.К. Хільчевський

Ж.Р. Шакірманова
Ж.Р. Шакірманова

Голова експертної комісії

В.К. Хільчевський
В.К. Хільчевський

9. Перелік зауважень контролюючих органів та заходи з їх усунення

Під час проведення Ліцензійної експертизи на кафедрі гідрометеорології і геоecології геолого-географічного факультету ДНУ у 2015 р. щодо отримання дозволу освітньої діяльності з підготовки магістрів за спеціальністю 8.04010503 Гідрологія, яка за наказом МОН України (від 06 листопада 2015 року № 1151) перейшла до спеціальності 103 Науки про Землю, було, отримано позитивне рішення.

За результатами ліцензійної експертизи було рекомендовано:

- звернути увагу на необхідність подальшого зміцнення матеріально-технічної бази кафедри для забезпечення навчального процесу;
- активізувати видавця навчальних посібників з дисциплін, які викладаються кафедрою.

Згідно рекомендацій ліцензійної експертизи кафедрою гідрометеорології і геоecології проведені наступні заходи:

- найбільша увага була приділена формуванню матеріально-технічного забезпечення, яке використовується під час виконання практичних занять та практик. Для цього було придбано наступне обладнання: надувні човни (2 од.), польова гідрохімічна експрес лабораторія, гідрологічні вертушки (4 од.) та ін. Для вдосконалення асистентської практики та більш досконалої презентації дипломних магістерських робіт на кафедрі було придбано мультимедійний проектор.

- викладачами кафедри гідрометеорології і геоecології за останній час було підготовлено та впроваджено в навчальний процес 7 методичних розробок, що сприяло підвищенню навчально-методичного забезпечення освітнього процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю. Значна увага була приділена підготовці та розміщенню в цифровому репозиторії ДНУ електронних навчальних посібників та організації самостійної роботи студентів середовищі в Microsoft Share Point Server. Методичні матеріали та рекомендації розміщено також на сайті геолого-географічного факультету.

Висновок: здійснений експертною комісією аналіз виконання зауважень при ліцензуванні спеціальності свідчить, що було проведено значний обсяг робіт по виправленню висунутих зауважень та вдосконаленню навчального процесу. Наведені результати проведеної роботи вказують на її системність та дієвість.

10. Підстави для акредитації

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Дніпровського національного університету ім. Олесея Гончара та перевірки на місці результатів діяльності та відповідності досягнутого рівня освітньої діяльності Ліцензійним та акредитаційним вимогам, стану матеріально-технічного, науково-методичного, кадрового, інформаційного забезпечення, експертна комісія дійшла висновку, що підготовка здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю в Дніпровському національному університеті ім. Олесея Гончара в цілому відповідає встановленим вимогам.

Освітній процес підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю забезпечують 10 викладачів університету. Особи з науковими ступенями й вченими званнями становлять 100 % від загального складу науково-педагогічних працівників, з яких - 3 доктори наук, професори; 7 кандидатів наук, доцентів.

Окремо слід зазначити наступне:

кадровий склад випускової кафедри збалансований: 100 % викладачів мають наукові ступені доктора чи кандидата наук за спеціальностями: 11.00.07 – «Гідрологія суші, водні

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

ресурси, гідрохімія», 11.00.11 – «Охорона навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів», 03.00.16 – «Екологія», 21.06.01 – «Екологічна безпека»; завідувач кафедрою - кандидат біологічних наук, доцент. Методична забезпеченість навчальних дисциплін (навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки до проведення практичних і семінарських занять та їх електронні версії) складає 100 %. На випусковій кафедрі в наявності є програми практик та договори щодо забезпечення бази практики, а також методичні рекомендації до написання та оформлення курсових та дипломних робіт за спеціальністю 103 «Науки про Землю» за освітньо-професійною програмою, що акредитується.

Студенти, які навчаються на другому (магістерському) рівні за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю неодноразово приймали участь у наукових конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, що є показником високого рівня підготовки.

Висновок: за організаційним, навчально-методичним, кадровим, інформаційним забезпеченням, матеріально-технічною базою і якістю підготовки випускників за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю. відповідає Ліцензійним та акредитаційним вимогам щодо підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

11. Загальні висновки і пропозиції

На підставі поданих на акредитацію матеріалів та перевірки результатів освітньої діяльності, експертна комісія дійшла висновку, що якість підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю. у Дніпровському національному університеті ім. Олеся Гончара повністю відповідає встановленим державним акредитаційним вимогам МОН України та забезпечує державну гарантію якості вищої освіти.

До підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю в Дніпровському національному університеті ім. Олеся Гончара залучені висококваліфіковані фахівці, 30 % з яких мають наукові ступені докторів наук, вчені звання професорів, є авторами підручників та навчальних посібників, виданих з грифом МОН України, та забезпечують викладання 32,5 % лекційних годин навчального плану. Кандидатів наук, доцентів – 70% від загальної кількості викладачів за зазначеною спеціальністю. Відсоток професіоналів з досвідом дослідницької та управлінської роботи за фахом, що забезпечує формування професійних компетентностей у випускників за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» складає 36,5 %. Це свідчить про високий рівень кадрового забезпечення університету щодо підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія», що акредитується.

Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу відповідає встановленим вимогам для забезпечення належної теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Матеріали самоаналізу щодо підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю узгоджуються з результатами вибіркової перевірки знань і професійних вмінь студентів за дисциплінами загального та професійного циклу підготовки, проведеної під час роботи експертної комісії в період з 18-20 грудня 2017 р.

На підставі проведеного експертного аналізу з первинної акредитації освітньо-професійної програми «Гідрологія» експерти дійшли до таких загальних висновків та пропозицій:

1. Освітньо-професійна програма «Гідрологія» з підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 103 Науки про Землю у Дніпровському національному університеті ім. Олеся Гончара відповідає Ліцензійним та акредитаційним вимогам щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти і забезпечує державну гарантію якості вищої освіти.

2. Кадровий склад, наявне навчально-методичне, інформаційне та матеріально-технічне забезпечення дозволяють здійснювати підготовку магістрів за освітньо-професійною програмою «Гідрологія» зі спеціальності 103 Науки про Землю на належному рівні.

3. Експерти вважають за доцільне висловити керівництву випускової кафедри гідрометеорології і геоєкології рекомендації, які не впливають на загальне позитивне рішення, а саме:

– збільшити кількість та своєчасно розміщувати на сайті факультету методичні рекомендації та допоміжні навчальні матеріали для вивчення дисциплін;

– активізувати процес видання наукових праць у зарубіжних виданнях.

4. Вважаємо за можливе рекомендувати Акредитаційній комісії Міністерства освіти і науки України акредитувати освітньо-професійну програму «Гідрологія» з підготовки здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 103 Науки про Землю у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара.

Голова експертної комісії:

доктор географічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

В.К. Хільчевський

Експерт:

доктор географічних наук, професор

Ж.Р. Шакірзанова

«20» грудня 2017 р.

З висновками комісії ознайомлений:
Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

М.В. Поляков

«20» грудня 2017 р.

Голова експертної комісії

В.К. Хільчевський

Державні вимоги до акредитації освітньо-професійної програми «Гідрологія»
зі спеціальності 103 Науки про Землю, другого (магістерського) рівня вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1 Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	0
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	0
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	0
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної (загальної) підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	95	+45
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки (загальної підготовки):			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	-	-
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	-	-
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	100	+50
3. Організація наукової роботи			

3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	+
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	+

Голова експертної комісії:
доктор географічних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

В.К. Хільчевський

Експерт:
доктор географічних наук, професор

Ж.Р. Шакірзанова

«20» грудня 2017 р.

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

М.В. Поляков

«20» грудня 2017 р.

Голова експертної комісії

В.К. Хільчевський

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (згідно з Постановою КМУ № 1187 від 30.12.15 р.)

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)*	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
КАДРОВІ ВИМОГИ			
щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	-
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	три особи: 1 д.геогр.н., проф.; 1 к. геогр..н., доц.; 1 к.б.н., доц.	-
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю			
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	-
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	100	+50
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	32,5	+7,5
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання			
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	36,5	+21,5
2) практичної роботи за фахом			
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1—16 пункту 5 приміток	відповідає не менше трьом умовам пункту 5 приміток	—
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням			

2) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	-
3) з науковим ступенем або вченим званням			
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	4,2	+2,2
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	33	+3
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком(мінімальний відсоток потреби)	70	100	30

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	5	34	+29
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладів освіти)	+	+	-

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський

Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	60	-

Голова експертної комісії:
 доктор географічних наук, професор,
 заслужений діяч науки і техніки України

В.К. Хільчевський

Експерт:
 доктор географічних наук, професор

Ж.Р. Шакиржанова

«20» грудня 2017 р.

Ректор Дніпровського національного
 університету імені Олеся Гончара

М.В. Поляков

«20» грудня 2017 р.

Голова експертної комісії

В.К.Хільчевський